

Forumul Pieței Financiare

București, 15 mai 2019

Lumini și umbre în sectorul financiar-bancar din România

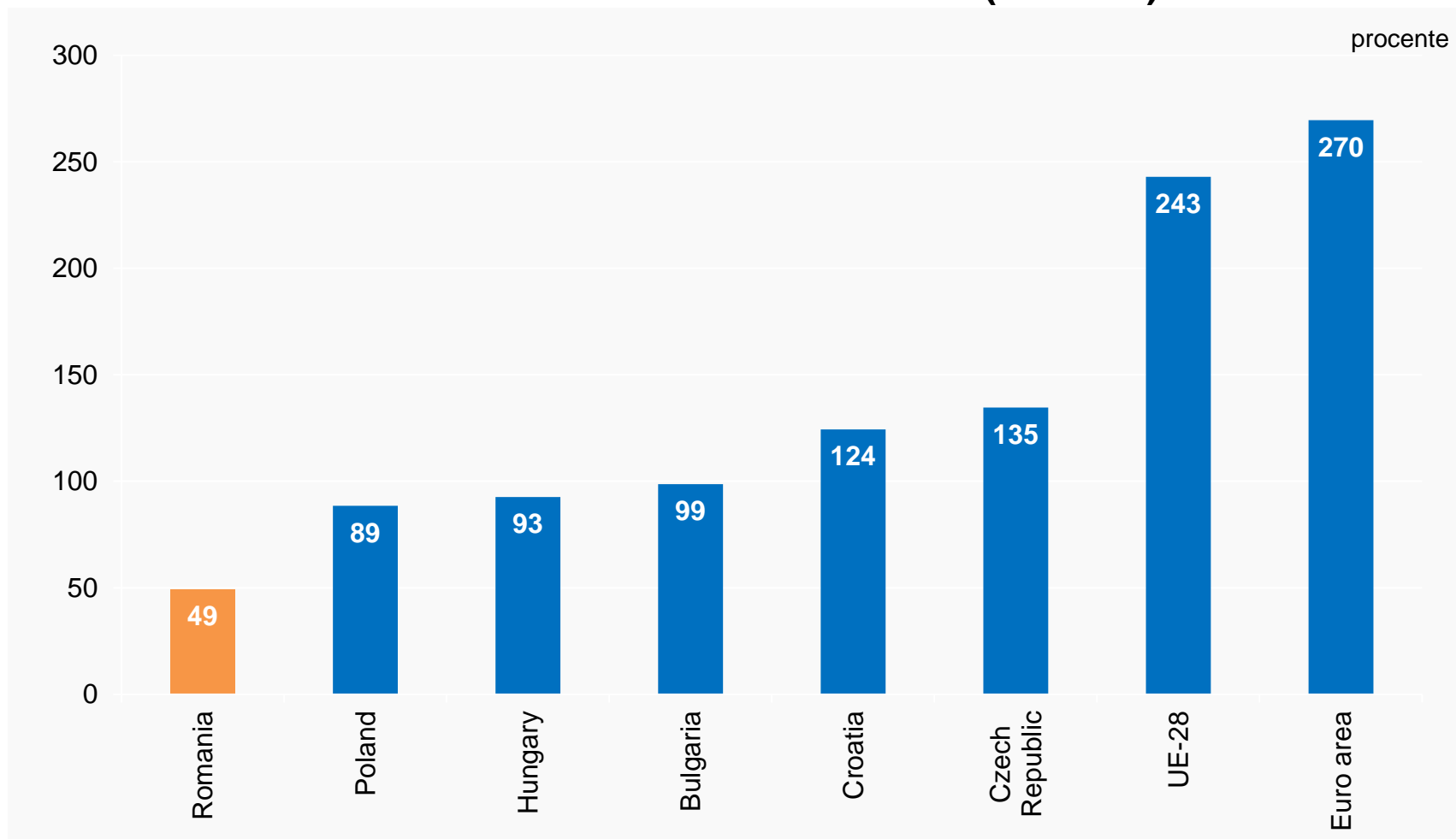
Eugen Rădulescu

Direcția Stabilitate Financiară

Notă: Opiniile exprimate în această prezentare sunt cele ale autorului și nu reflectă în mod obligatoriu poziția oficială a Băncii Naționale a României

Intermediere financiară

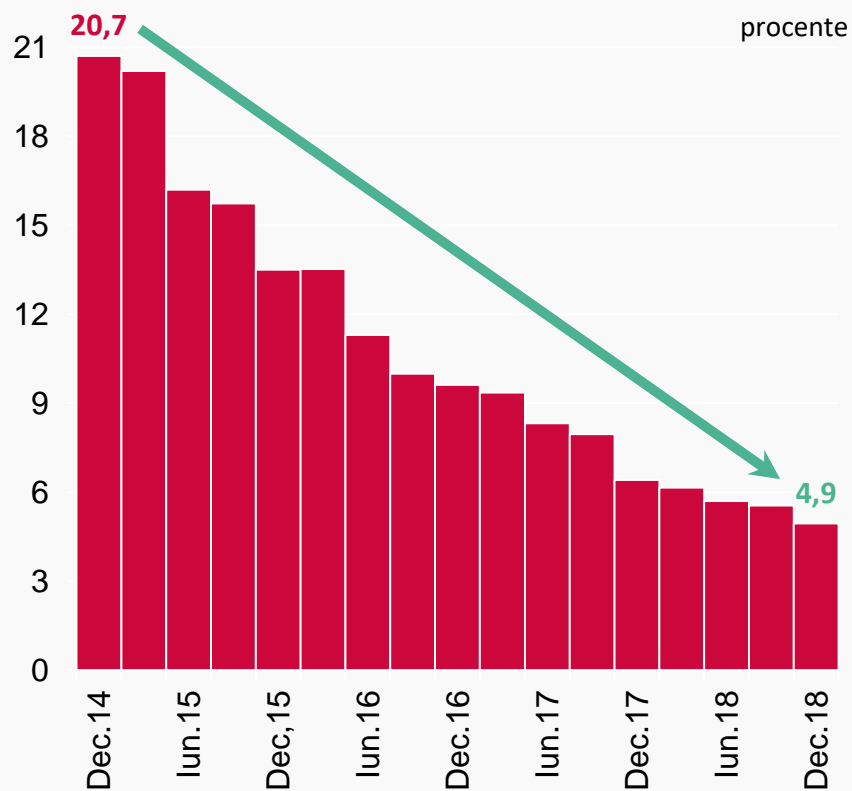
Ponderea activelor bancare în PIB (T2 2018)

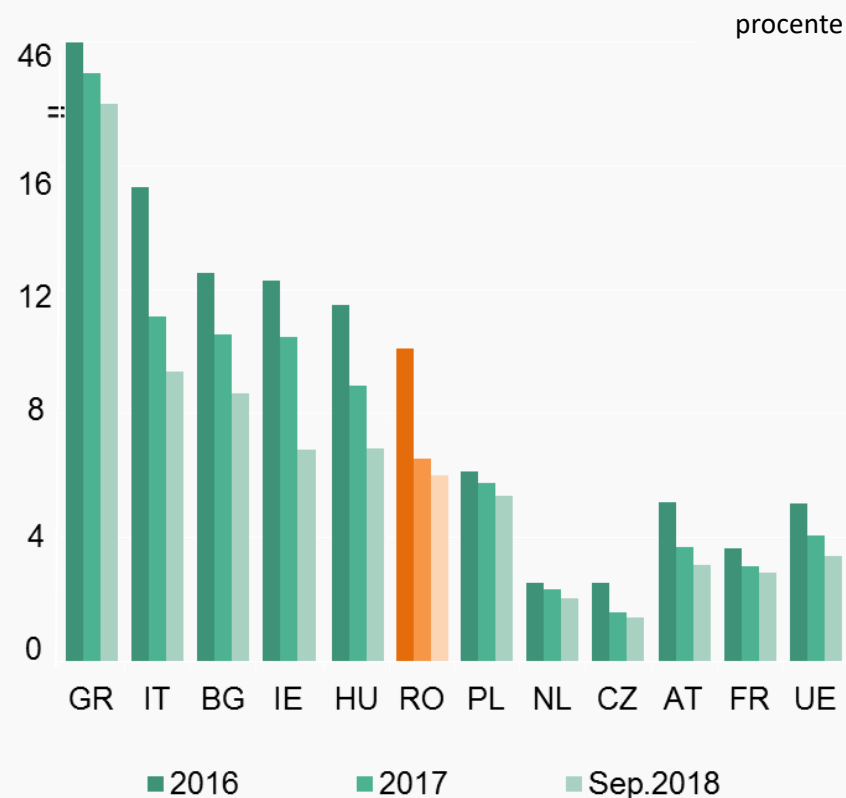
Sursa: BCE

Calitatea activelor: mai bună, dar nu suficient de bună

Rata creditelor neperformante – România

Rata creditelor neperformante – comparații UE

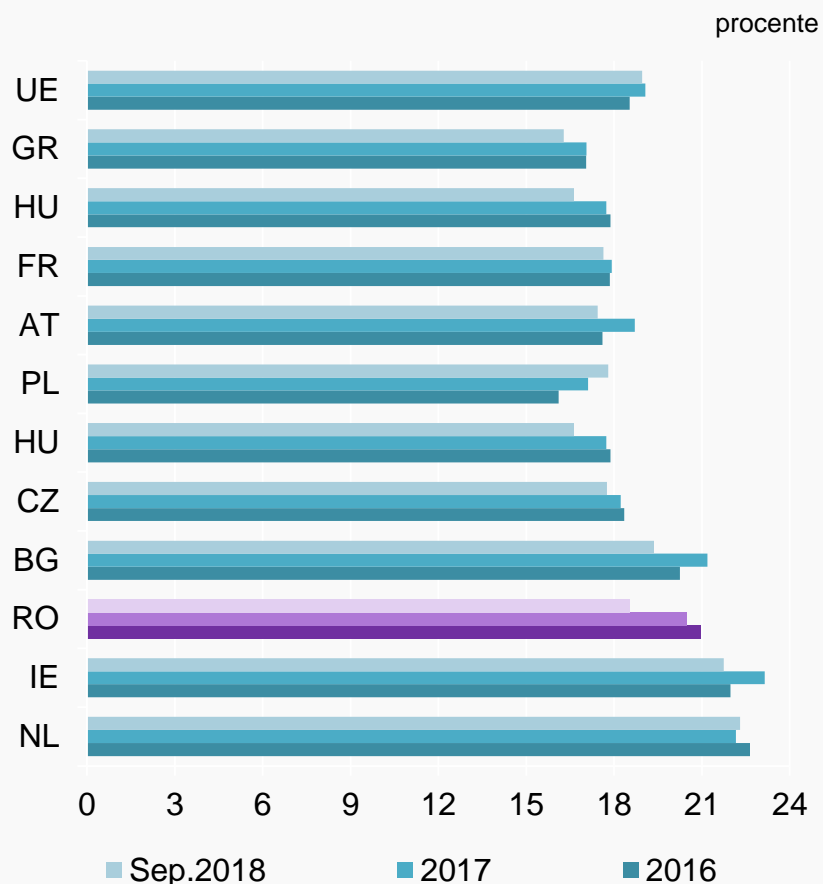
Sursa: BNR

Pentru România sunt incluse toate băncile

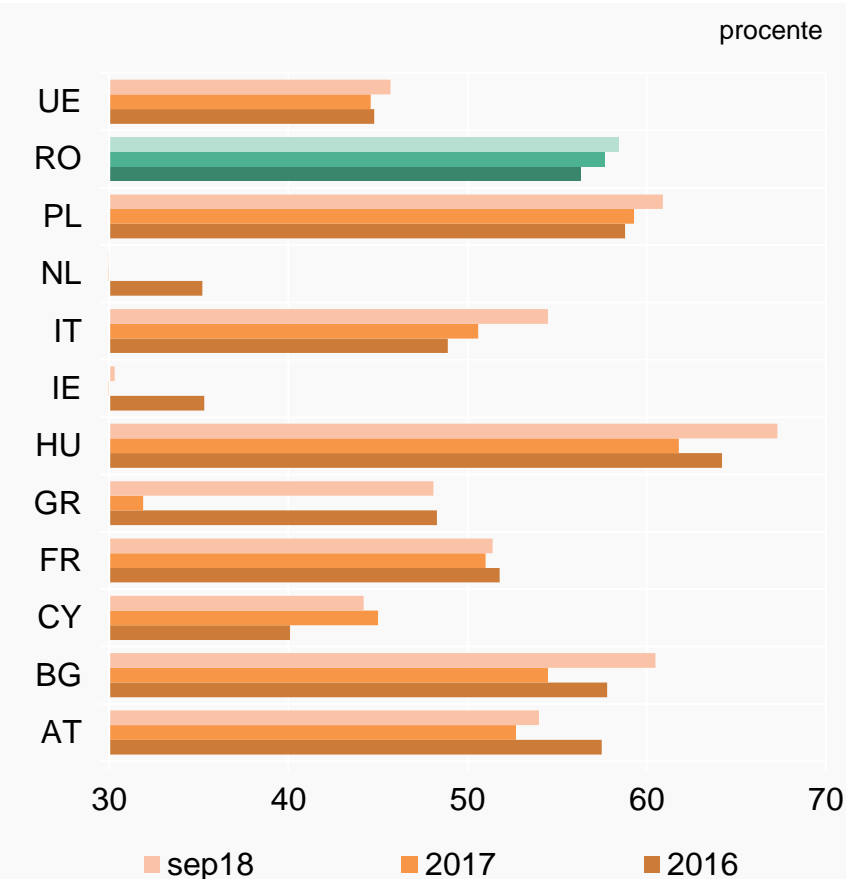
Sursa: ABE, risk dashboard; BNR

Capitalizare și provizionare adecvate

Rata de adecvare a capitalului

Rata de acoperire a creditelor neperformante

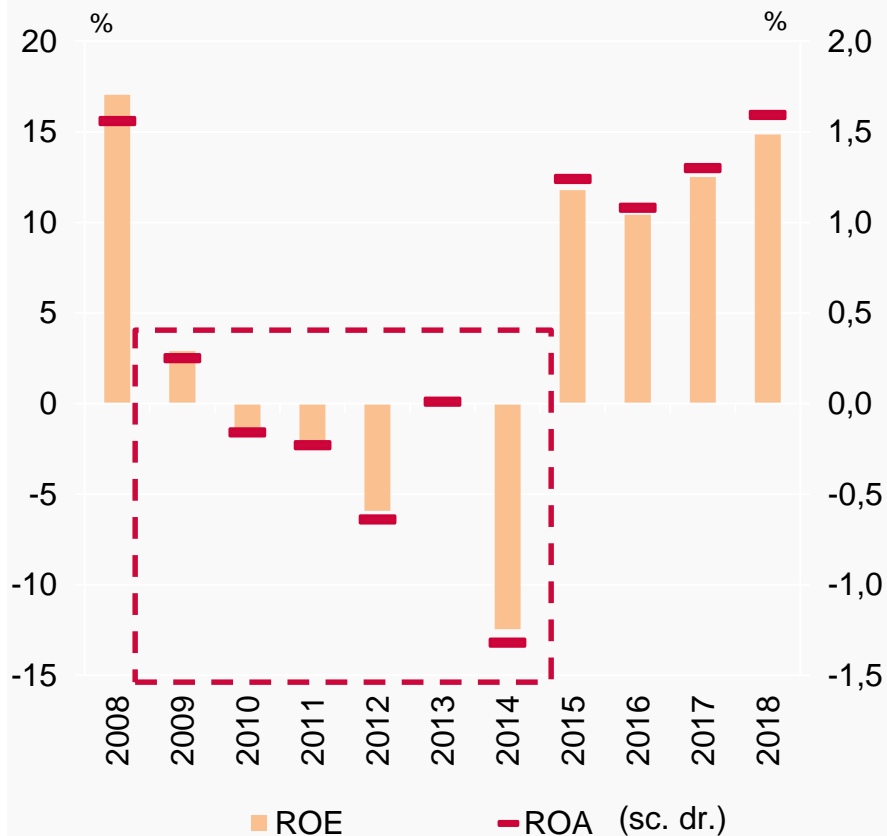

Sursa: ABE, risk dashboard; BNR

Pentru România sunt incluse toate băncile

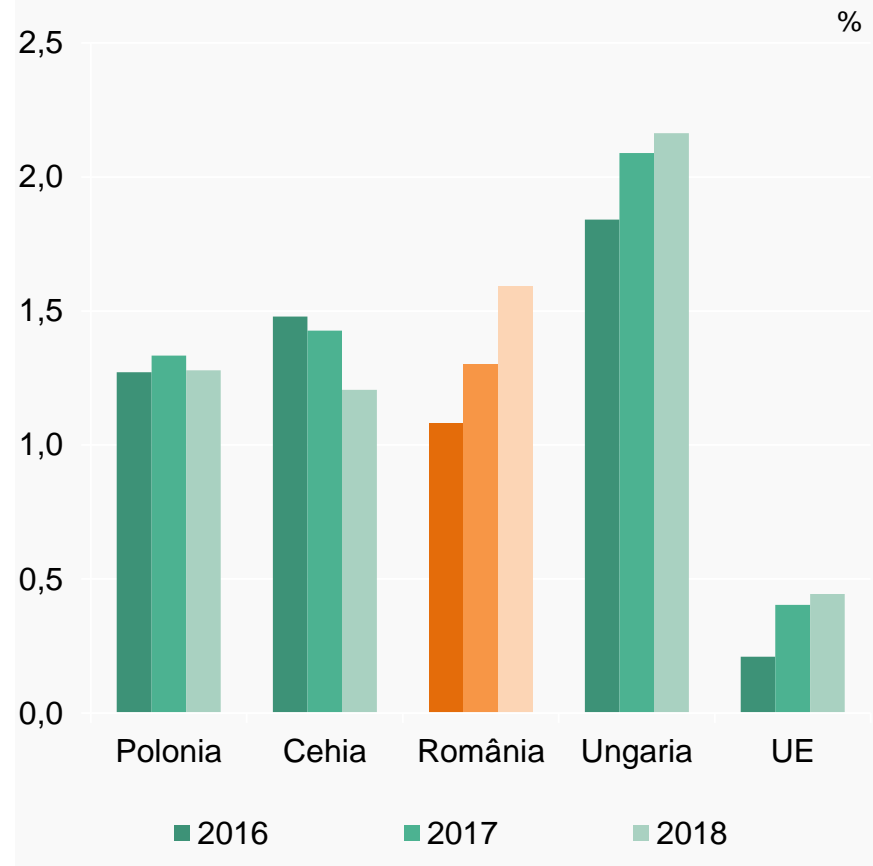
Profitabilitate redobândită a sectorului bancar

ROA și ROE – România

Sursa: BNR

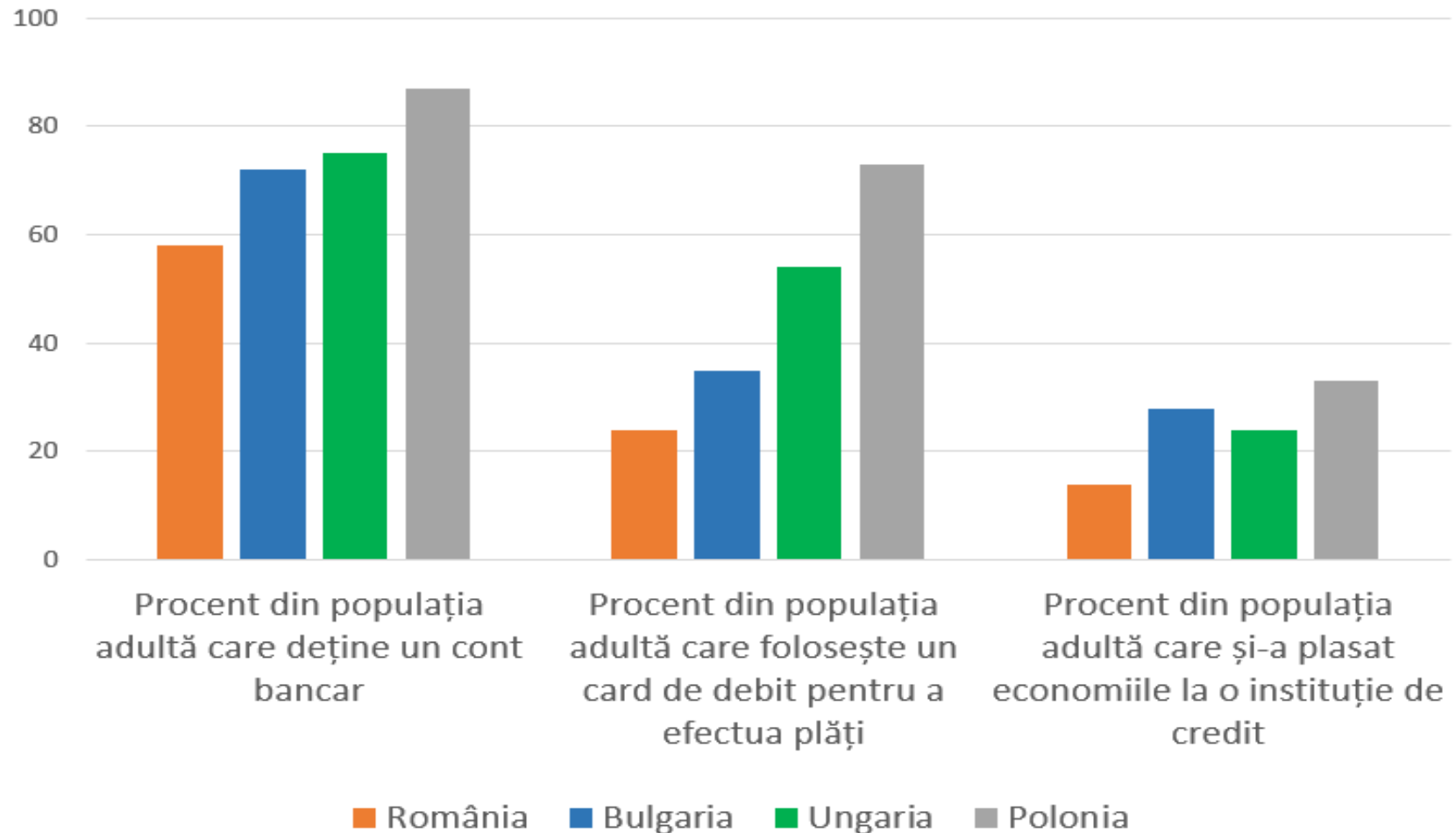
ROA – comparații UE și CEE

Sursa: ABE, risk dashboard; BNR

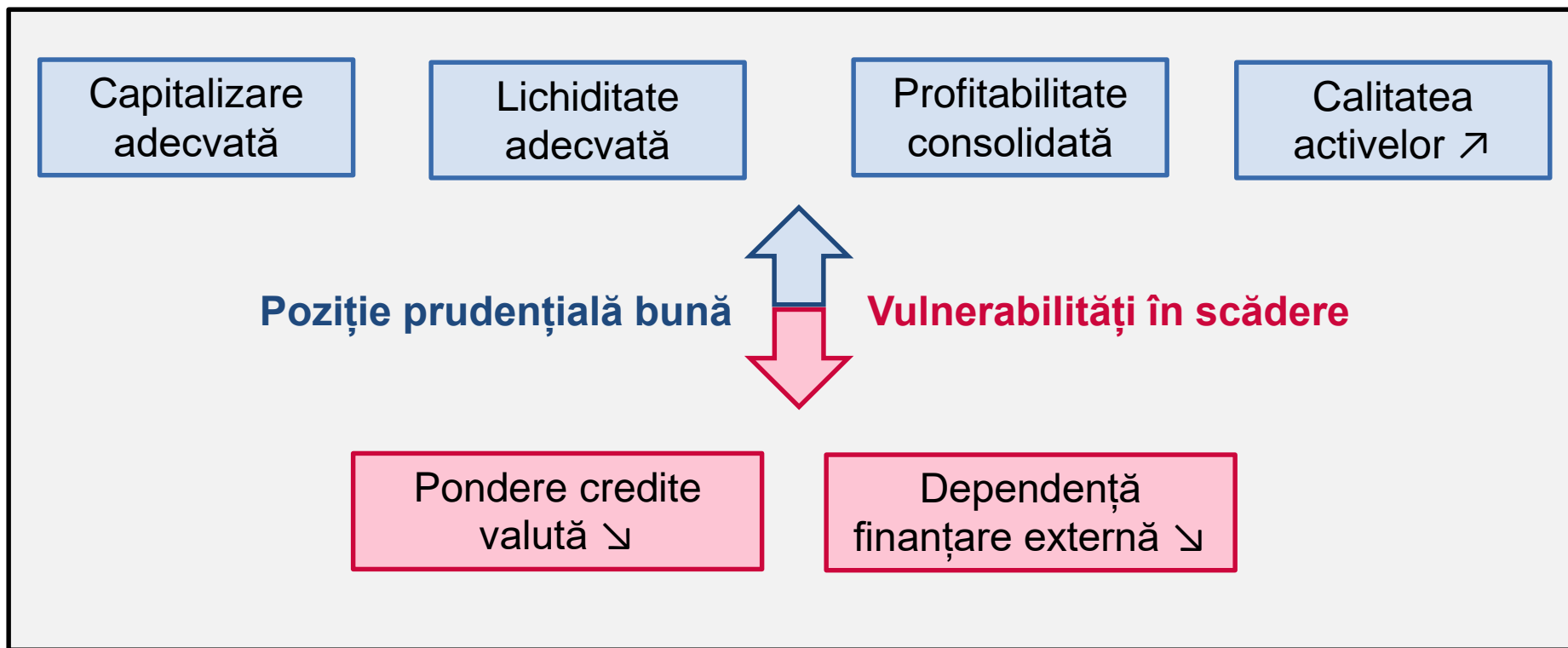
Pentru România sunt incluse toate băncile

Incluziune financiară scăzută

Sursa: FMI, Banca Mondială

Indicatori financiari și prudențiali cheie ai sectorului bancar: performanță robustă

Lista scurtă a provocărilor și a perspectivelor

- I. Gestionarea unei intermediari financiare scăzute și găsirea unor modalități de îmbunătățire a acesteia
- II. Incertitudini ale cadrului legislativ
- III. Gestionarea unei creșteri a competiției nebankare
- IV. O interdependență ridicată între sectorul bancar și cel guvernamental și o expunere mai mare la riscul suveran
- V. Îndeplinirea condițiilor planului național de adoptare a monedei euro

I. Gestionarea unei intermediari financiare scăzute și găsirea unor modalități de îmbunătățire a acesteia

- ❑ Moștenirea istorică a unei inflații persistente a întârziat lansarea creditării gospodăriilor (în special pentru împrumuturile pe termen lung), menținând un nivel inițial scăzut de intermediere pentru o perioadă lungă de timp
- ❑ Dinamică fulminantă a creditării după aderarea la NATO și UE
 - ✓ **Avertisment:** vârful dinamicii creșterii creditului a avut loc în pragul crizei financiare din 2008 și a alimentat supraîncălzirea cererii consumatorilor → o criză ulterioară mai profundă
- ❑ Cererea eligibilă scăzută, în special în sectorul societăților nefinanciare, pe fondul deficiențelor structurale:
 - ✓ Capitalizare scăzută pentru un număr consistent de companii
 - ✓ Indisciplină la plată
 - ✓ Companii atipice (fără angajați, capital negativ etc.)
- ❑ Formarea insuficientă a personalului bancar în identificarea companiilor care pot fi creditate

II. Incertitudini ale cadrului legislativ

Riscul unui cadru legislativ incert și imprevizibil care reglementează domeniul bancar și financiar, cu implicații asupra solvabilității sectorului bancar, este perceput de bănci ca fiind unul dintre cele mai ridicate, conform sondajelor din ultimii ani

❑ Propuneri legislative emise în sprijinul debitorilor

- ✓ *Legea dării în plată (77/2016) – în vigoare, însă dispoziții importante au fost declarate neconstituționale în octombrie 2016 iar impreviziunea trebuie dovedită*
- ✓ *Legea conversiei creditelor în franci elvețieni (CHF) la cursul istoric – declarată neconstituțională în februarie 2017*
- ✓ *Propunere legislativă pentru limitarea ratelor dobânzii pentru creditele acordate populației – declarată neconstituțională în martie 2019*
- ✓ *Propunere legislativă de impunere a obligațiilor pentru cesionarii de contracte de credit și de limitare a valorii recuperabile a creanțelor – declarată neconstituțională în martie 2019*
- ✓ *Propunere legislativă care vizează eliminarea titlului executoriu al contractelor de credit – declarată neconstituțională în martie 2019*
- ✓ *Propunere legislativă de modificarea a legii dării în plată prin definirea impreviziunii – în discuție*

❑ OUG 114/2018 pentru taxarea băncilor – ajustată semnificativ prin OUG 19/2019

III. Gestionarea unei creșteri a competiției nebancare

Provocări:

- ➔ Ajustarea modelelor de afaceri ale instituțiilor de credit
 - ✓ Îmbunătățirea eficienței costurilor, într-un mediu financiar caracterizat de presiuni asupra profitabilității
 - ✓ redefinirea strategiilor, nu numai privind produsele și serviciile furnizate, ci și interacțiunea cu clienții, cu un accent mai ridicat pentru mediul online
- ➔ Concurență sporită
 - ✓ Competiția în acest domeniu este generată nu doar de companii *FinTech*, dar și de entități nespecializate care furnizează produse și servicii *FinTech*, printre ele fiind și companii de talie globală
- ➔ Consolidarea adițională a sectorului bancar
- ➔ Activități de reglementare și supraveghere

IV. O interdependență ridicată între sectorul bancar și cel guvernamental și o expunere mai mare la riscul suveran

- ❑ Ponderea ridicată a expunerii suverane (obligațiuni guvernamentale și împrumuturi Prima Casă) în totalul activelor sporește efectul de evicțiune (*crowding out*) a sectorului real
- ❑ Evaluarea *Financial Sector Assessment Program* (FSAP) din 2018 a FMI semnalează acest risc și necesitatea adresării acestuia
- ❑ Măsurile fiscale din cadrul OUG 114/2018 nu contribuie la îmbunătățiri în acest aspect

V. Îndeplinirea condițiilor planului național de adoptare a monedei euro

Provocări:

- ❑ Intrarea în Uniunea Bancară prin intermediul mecanismului de cooperare strânsă – implică o evaluare cuprinzătoare a sectorului bancar
- ❑ Menținerea capacității sectorului bancar de a face față evoluțiilor adverse moderat-ridicate, prin acțiuni precum:
 - ✓ Evitarea inițiativelor legislative prin care este afectat procesul de curățare a bilanțurilor
 - ✓ Evitarea măsurilor care ar conduce la o dezvoltare nesustenabilă a sectorului bancar
 - ✓ Capitalizarea adecvată a băncilor cu capital de stat odată cu listarea lor la Bursa de Valori București
 - ✓ Recapitalizarea băncilor care nu ar trece de o evaluare cuprinzătoare
 - ✓ Asigurarea unor niveluri adecvate a indicatorilor de lichiditate
- ❑ Respectarea recomandărilor raportului de convergență FSAP și BCE în domeniul precum „*Principiile fundamentale Basel pentru o supraveghere bancară eficientă*”, politicile macroprudențiale, administrarea crizelor și rezoluția bancară etc.

Vă mulțumesc!